

Høringsnotat: Revision af bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

Høring over bekendtgørelsesændringen

Udkast til ændring af bekendtgørelse om hhv. kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. har været offentliggjort på høringsportalen i perioden 10. november 2023 – 5. december 2023. Høringsfristen er efterfølgende blevet rykket til dem på høringslisten til den 11. december kl. 10.00.

Høringen omfatter følgende parter:

Høringsliste - Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.:

Ankestyrelsen, Børne- og Undervisningsministeriet, DANVA, Energistyrelsen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, FSR – Danske Revisorer, Fødevareministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Kommunernes Landsforening (KL), KommuneKredit, Kulturministeriet, Miljøministeriet, Skatteministeriet, Social-, Bolig- og Ældreministeriet, Transportministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har modtaget høringssvar fra:
Kommunernes Landsforening, KommuneKredit, BDO, FSR – Danske Revisorer og DANVA.

Følgende har ikke haft bemærkninger til høringen:
Social-, Bolig- og Ældreministeriet, Ankestyrelsen og Erhvervsministeriet.

Høringssvar og Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommentarer

---

I det følgende foretages en gennemgang af de enkelte punkter i de modtagne høringssvar.

1. Generelle bemærkninger

KL bemærker, at lånebekendtgørelsen bærer præg af at være udfærdiget for mange år siden, og at bekendtgørelsen snarest muligt bør gennemskrives. KL peger bl.a. på, at det i særlig grad er i relation til de dele af lånebekendtgørelsen, der omhandler kommunernes investeringer i klima, klimatilpasning, energi-effektivitet mv. KL bemærker, at de gerne deltager i et arbejde omkring en modernisering af lånebekendtgørelsen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkninger:

For så vidt angår en modernisering af lånebekendtgørelsen, bemærker Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at det alene har været formålet at få opdateret bekendtgørelsen med hensyn til relevant lovgivning på andre områder samt enkelte øvrige opdateringer og konsekvensrettelser. Det ligger således ikke inden for formålet at ændre ved de gældende rammer for kommunernes låntagning.

2. Specifikke bemærkninger

2.1 Fremrykning af tidspunktet for, hvornår kommunalbestyrelsen skal have besluttet og foretaget lånoptaget for det forgående regnskabsår, jf. § 2, stk. 3

KL bemærker, at der efter KL's opfattelse ikke er noget, der taler for den foreslåede fremrykning af fristen. KL opfordrer til, at den foreslåede ændring tages op til genovervejelse, da formålet med ændringen ikke ses at kunne opnås, ligesom der med ændringen vil ske en forøgelse af kommunernes administrative ressourceforbrug i forbindelse med den politiske og administrative håndtering af lånerammen og låneoptaget.

Herudover vil den politiske behandling ifølge KL også være vanskelig at nå inden for de foreslåede tidsfrister. Det kan få u hensigtsmæssige administrative og politiske konsekvenser ved, at kommunalbestyrelsens godkendelse i givet fald må søges til en foreløbig låneramme, der så efterfølgende justeres, hvilket kræver fornyet politisk behandling og unødigt administrativt arbejde ift. selve låneoptag og efterfølgende regulering i samarbejde med KommuneKredit.

KommuneKredit bemærker, at KommuneKredit ikke i den periode, hvor lån skal hjemtages inden fristen i lånebekendtgørelsen, har mulighed for at forkorte sagsbehandlingstiden. Fristforkortelsen vil således blive overvæltet fuldt ud på kommunerne.

BDO og FSR bemærker, at opgørelsen af lånerammen først kan foretages, efter at bogføringen er lukket. Det er muligt at bogføre i supplementsperiode indtil udgangen af februar, og det er derfor ikke muligt at lade byrådet tage stilling til låneoptagelse, før bogføringen er lukket, og der ligger en sikker opgørelse af lånerammen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkninger:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at bekendtgørelsen efter høringen er tilrettet således, at datoerne for hhv. kommunalbestyrelsens beslutning om lånoptag og det faktiske lånoptag ikke ændres, men fastholdes til de gældende, der er hhv. den 31. marts og 30. april året efter regnskabsåret.

3. Øvrige specifikke bemærkninger

3.1 Rentesikringsaftaler

KommuneKredit påpeger kommunernes manglende adgang til at indgå en rentesikringsaftale i forbindelse med lånefinansiering af længerevarende anlægsprojekter.

KommuneKredit henviser til, at det følger af ministeriets gældende fortolkning af bestemmelserne om tidsmæssig sammenhæng mellem udgifter og låntagning, at der ikke kan ydes lån til kommuner og regioner og til selskaber med en kommunal eller regional lånegaranti, hvor det er aftalt, at lånet først udbetales på det forventede færdiggørelsestidspunkt for et igangsat projekt.

Der er efter KommuneKredits opfattelse gode økonomiske argumenter for, at kommunerne og regionerne får mulighed for at indgå en sådan låneaftale, som altså på tidspunktet for aftaleindgåelsen og frem til udbetalingsdatoen udgør en rentesikringsaftale, og som dermed giver låntager rente- og budgetsikkerhed i anlægsperioden.

KL bemærker tilsvarende, at § 10 bør udvides med en mulighed for, at kommunerne kan indgå låneaftaler med rentesikring (forward start), hvilket ikke er muligt med ministeriets gældende fortolkning af paragraffen. Muligheden for rentesikring vil øge kommunernes budgetsikkerhed, hvilket særligt er vigtigt i en periode med betydelige renteudsving.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkninger:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at der ikke er planer om at ændre de eksisterende muligheder for rentesikring, som de fremgår af lånebekendtgørelsens § 10 og vejledningens afsnit 11-13. Det vurderes, at en udvidelse til det ønskede strider mod grundlæggende principper i den gældende styring og regulering af kommunernes lånoptagelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder således ikke anledning til at foretage en revision af lånebekendtgørelsen på dette område, men vil ved den kommende revision af vejledningen om

kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. indføre et generelt vejledningsafsnit, der præciserer fortolkningen af eksisterende regler og de begrænsede muligheder for rentesikring.

3.2 Kommunale anlægsudgifter til tilslutning til fjernvarme for kommunale bygning, § 2, stk. 1, nr. 7

KL bemærker vedr. § 2, stk. 1, nr. 7, at der er tvivl om, hvorvidt bestemmelsen også dækker kommunale anlægsudgifter til tilslutning til fjernvarme for kommunale bygninger. Det er KL's opfattelse, at det bør være tilfældet med tanke på paragraffens formål.

BDO og FSR spørger ligeledes til, hvorvidt § 2, stk. 1, nr. 7 også gælder for anlægsudgifter til tilslutning af fjernvarme for kommunale bygninger.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkninger:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker vedr. § 2, stk. 1, nr. 7, at ministeriet er opmærksomme på KLs og BDOs ønske om ministeriets tolkning af, hvorvidt anlægsudgifter til tilslutning til fjernvarme for kommunale bygninger er omfattet af bestemmelsen. Spørgsmålet herom forventes berørt i den kommende revision af vejledningen om kommunernes låntagning m.v., som forventes sendt i høring i 1. kvartal 2024.

3.3 Udtagelse af selskabsgjorte forskningsvirksomheder, § 3, stk. 1, nr. 3 og § 9

KL bemærker, at § 3 omkring henføring til kommunen bør ændres således, at selskabsgjorte forsyningsvirksomheder tages ud af lånebekendtgørelsen. At disse selskaber er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 3, giver ifølge KL ikke mening al den stund, at selskaberne er omfattet af øvrig regulering. Bestemmelsen giver særligt udfordringer i tilfælde af, at selskaberne ønsker at optage lån til drift, da dette ikke medfører en tilsvarende låneadgang for ejerkommunen/ejerkommunerne.

BDO og FSR bemærker, at § 3, stk. 1, nr. 3 har den uhensigtsmæssighed, at forsynings-selskaberne ejes 100 pct. af kommunerne, og lån derfor påvirker kommunens låneramme, uanset om kommunen giver lånegaranti eller ej.

Udfordringen opstår ifølge BDO i de tilfælde, hvor selskaberne optager lån til drift. Driftsudgifter opbygger ikke låneramme i kommunerne, og kommunerne vil skulle deponere for sådanne lån, selv om kommunen ikke får glæde af likviditeten. Selskabernes likvide beholdninger indgår ikke i opgørelsen af kommunens likvide beholdning. BDO henviser til, at dette kan løses ved at tage selskabsgjorte forsyningsvirksomheder ud af lånebekendtgørelsen.

Omkring kassekreditter gælder ifølge BDO samme uhensigtsmæssighed omkring forsynings-selskaber, som nævnt under § 3. Kassekreditter, der vedrører drift påvirker kassekreditreglen, selv om kommunen ingen likviditetsmæssig gevinst får af kreditten. Det kan løses ved at tage selskabsgjorte forsyningsvirksomheder ud af lånebekendtgørelsen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkninger:

Vedr. selskabsgjorte forsyningsvirksomheder og henregningsreglen i § 3, stk. 1, nr. 3, bemærkes det, at lån optaget af kommunale fællesskaber, interessentskaber, andels-selskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber, selvejende institutioner og lignende, som den pågældende kommune er engageret i, henregnes til kommunernes låntagning, i det omfang lånet kan henføres til kommunen.

Hvorvidt, der er såkaldt automatisk låneadgang til et område, er reguleret i lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 1-19. En kommunes adgang til i det enkelte regnskabsår at optage lån, jf. § 3, svarer således til summen af de kommunale nettoudgifter, der er nævnt i bestemmelserne.

At der i ressortlovgivning måtte være hjemlet låneadgang til driftsudgifter i forsynings-selskaber medfører imidlertid ikke, at denne skal omfattes af automatisk låneadgang i lånebekendtgørelsen. I forlængelse heraf kan der i øvrigt henvises til følgende fra vejledningens afsnit 2.2: Lånefinansiering efter lånebekendtgørelsens regler kan – med ganske få undtagelser – alene omfatte de udgifter, som efter afsnit 2.2. i "Budget- og regnskabsystem for kommuner" defineres som anlægsudgifter. Lånereglene giver ikke mulighed for at låne til almindelig drift og vedligehold.

Vedr. BDOs bemærkning om kassekreditreglen skal det anføres, at § 9, stk. 2, er gældende for kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber og lignende med bestemmende kommunal indflydelse. Beløbet pr. indbygger angivet i bestemmelsen er den kassekredit, det enkelte selskab maksimalt må andrage. § 9, stk. 1, er kassekreditreglen for kommuner. Der er således ikke de udfordringer med de gældende regler, som BDO bemærker.

Ministeriet finder ikke, at høringsvaret giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

3.4 Byggelån der snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristede lån

BDO og FSR bemærker, at § 9 har en række uhensigtsmæssigheder, herunder hvordan "snarest efter" i formuleringen "snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristede lån" defineres, herunder at forsyningsvirksomheder vil lade en byggekredit køre i flere år, efter at anlægget er ibrugtaget, i stedet for at omlægge til lån.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkninger:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker fsva. formuleringen "snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristede lån", at ministeriet ved den kommende revision aflånevejledningen vil foretage en uddybning af bestemmelsen. Ministeriet finder imidlertid ikke, at høringsvaret giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

3.6 Beløbsgrænsen i kassekreditreglen for kommunale fællesskaber, selskaber m.v., jf. § 9, stk. 2.

DANVA bemærker, at kassekreditreglen med en beløbsgrænse kan føres tilbage til 1990'erne. Siden er der sket en stor samfundsudvikling, herunder er den kommunale vand- og spildevandsforsyning i 2010 udskilt til selskaber med begrænset ansvar (aktieselskaber) iht. Vandsektorloven. Vandselskaberne har relativ stor omsætning og store likviditetsudsving. Kassekreditreglen er ikke fulgt med denne udvikling, da den fortsat er en "one-size-fits-all" regel med for små rammer i forhold til størrelsen på selskaberne i forsyningssektoren. DANVA mener, at man i den nye lånebekendtgørelse bør overveje, om det for alle selskabstyper giver mening at fastholde en kassekreditbegrænsning, herunder for vandselskaberne. Hvis kassekreditreglen fastholdes for vandselskaberne, opfordrer DANVA til, at der gøres op med "one-size-fits-all".

DAVNA bemærker herudover, at beløbsgrænsen i kassekreditreglen forhøjes med udkastet til 175 kr. pr indbygger. Hvis kassekreditreglen fastholdes for vandselskaberne, efterlyser DANVA, at der i den nye lånebekendtgørelse indarbejdes en løbende inflationskorrektion, så samfundsudviklingen løbende følges. Dette gælder særligt, da der ifølge DANVA pt. hersker stor usikkerhed om inflationens størrelse de kommende år, hvor der stadig er en vis risiko for en periode med relativ høj inflation.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkninger:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker fsva. kassekreditreglen for kommunale fællesskaber, selskaber m.v., jf. § 9, stk. 2, at beløbsgrænsen generelt er regulerende for kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber og lignende med bestemmende kommunal indflydelse, og der heri ikke skelnes mellem forskellige sektorer eller lignende.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er ikke indstillet på at indføre en automatisk reguleringsmekanisme, da der kan være andre hensyn i fastlæggelsen af beløbsgrænsens størrelse.

Ministeriet finder ikke, at høringsvaret giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

3.5 Sale-and-lease-back reglerne i lånebekendtgørelsens § 11 tager ikke højde for opfølgning på indkøb gennem SKI

KL bemærker, at § 11 ikke tager højde for en situation, hvor en kommune indgår en leasingaftale som opfølgning på et indkøb gennem en SKI-aftale. Forbuddet mod sale-and-lease-back uden ministeriets godkendelse bør tilpasses således, at aktiver, der kun har været i en kommunes eje i meget kort tid – fx en måned – ikke er omfattet af det generelle forbud.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkninger:

Vedr. at sale-and-lease-back reglerne i § 11 ikke tager højde for en situation, hvor en kommune indgår en leasingaftale som opfølgning på et indkøb gennem en SKI-aftale, bemærkes det, at det alene har været formålet at få opdateret bekendtgørelsen med hensyn til relevant lovgivning på andre områder samt enkelte øvrige konsekvensrettelser. Det ligger således ikke inden for formålet at ændre ved de gældende rammer for kommunernes låntagning.

3.6 At vandselskabernes lån med kommunal garanti maksimalt kan have en løbetid på 40 år

DANVA bemærker, at de i årevis har gjort opmærksom på den likviditetsklamme, som opstår ved, at vandselskabernes lån med kommunal garanti maksimalt kan have en løbetid på 40 år efter den kommunale lånebekendtgørelse. Denne maksimale løbetid afspejler ifølge DANVA ikke den begrænsning, den økonomiske regulering af vandselskaberne sætter i forhold til vandselskabernes mulighed for at foretage den fornødne opkrævning til at betale afdrag på lånet. Ifølge den økonomiske regulering må vandselskaberne således maksimalt opkræve over regulatorisk fastsatte afskrivningsperioder på op til 75 år. DANVA efterlyser, at den nye kommunale lånebekendtgørelse forholder sig til problemstillingen og gør det muligt for vandselskaberne at optage lån med en løbetid tilsvarende den opkrævningsperiode, selskabet har ifølge den økonomiske regulering.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkninger:

Det bemærkes vedr. den maksimale løbetid på vandselskabernes lån med kommunal garantistillelse, at løbetidsreglerne i lånebekendtgørelsen ikke fastsættes ud fra aktivers levetid eller afskrivningsperiode. Reglerne er derimod fastsat ud fra et hensyn om, at fremtidige kommunalbestyrelses råderum ikke i uhensigtsmæssigt omfang undergives finansielle bindinger og eventualforpligtigelser som følge af aftaler om lån, garantier m.v. Hermed undgås, at finansielle dispositioner resulterer i en uhensigtsmæssig omfordeling mellem generationer.

Ministeriet finder ikke, at høringsvaret giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

3.7 Udvidelse af dispensationsbestemmelsen i § 17 til kunne dispensere for reglerne i § 6 i tilfælde ifm. anlægsudgifter og efterfølgende udlejning af det opførte anlægsaktiv til et kommunalt fællesskab

KL bemærker, at § 17 bør udvides med en adgang til at kunne dispensere for reglerne i § 6 i tilfælde, hvor en kommune har afholdt en anlægsudgift og efterfølgende udlejer det opførte eller erhvervede anlægsaktiv til et kommunalt fællesskab, jf. styrelseslovens § 60. KL henviser til, at det er stærkt begrænsende for kommunernes muligheder for at varetage kommunale opgaver i kommunale fællesskaber, at denne mulighed vurderes ikke at være til stede i dag, jf. også ministeriets brev til Kolding Kommune af 25. august 2023 vedr. Trekantsområdet Brandvæsen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkninger:

Vedr. muligheden for at udvide dispensationsbestemmelsen i § 17 til kunne dispensere for reglerne i § 6 i tilfælde, hvor en kommune har afholdt en anlægsudgift og efterfølgende udlejer det opførte eller erhvervede anlægsaktiv til et kommunalt fællesskab bemærkes det, at en ændring som foreslået vil bryde med de grundlæggende styringsprincipper omkring lånerammer for de enkelte kommuner og princippet om sidestilling af anlægsudgifter og deponeringspligt ved lejeaftaler.

Opmærksomheden skal desuden henledes på, at kommunerne i § 60 selskaber ganske rigtigt er omfattet af deponeringspligten ved indgåelse af lejemål, også selv om en kommune i fællesskabet har haft udgifter til opførelse af anlægget og derefter udlejer det til fællesskabet. De enkelte kommuner får imidlertid også mulighed for at kunne modregne deres del af værdien af lejemålet ved en eventuel opsigelse heraf, jf. § 5, stk. 5.

Ministeriet finder ikke, at høringsvaret giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen.